

GODIŠNJI IZVEŠTAJ

2025

Sedište ALHem-a: Ivica Devčića 20/
11030 Beograd
Tel: +381 (0) 64 815 19 19 www.alhem.rs
office@alhem.rs
www.facebook.com/ALHem
www.instagram.com/ALHem.rs

KO JE ALHEM?

Alternativa za bezbednije hemikalije – ALHem je organizacija civilnog društva sa sedištem u Beogradu, čiji je cilj promovisanje održivog razvoja, pre svega bezbednog upravljanja hemikalijama. Udruženje su 2013. godine osnovali stručnjaci sa višegodišnjim iskustvom u oblasti bezbednog upravljanja hemikalijama.

ALHem koristi naučno proverena saznanja o štetnosti određenih hemikalija, kao i o načinima za njihovu zamenu i bezbedno upravljanje.

ALHem sprovodi aktivnosti koje utiču na:

- državne organe
- građane
- industriju i snabdevače
- doprinos procesu usklađivanja i primene politika, propisa i standarda Evropske unije u oblasti zaštite životne sredine da bi se ustanovilo bezbedno upravljanje hemikalijama na tržištu.

Misija - doprinos smanjenju rizika od opasnih hemikalija i proizvoda koje ih sadrže, odnosno njihovog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu u Srbiji.

Vizija - društvo bez toksičnih hemikalija u kojem građana/ke Srbije, a naročito deca žive u čistoj i bezbednoj životnoj sredini.

Vrednosti - poštovanje principa predostrožnosti, zagađivač plaća, pravo javnosti da zna, transparentnost.

ŠTA RADIMO?

ALHem se zalaže za bezbedno upravljanje hemikalijama u Srbiji i deluje na svim nivoima društva u cilju smanjenja rizika od hemikalija po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Kako bi se zaštili životi i zdravlje ljudi, ALHem deluje na sledećim poljima:

- Edukacija i informisanje predstavnika industrije, državne uprave, zdravstvenih i bezbednosnih stručnjaka, medija i opšte populacije o bezbednoj upotrebi hemikalija u našem svakodnevnom životu
- Distribucija informacija o tome koje to hemikalije treba zameniti i kako; kao i davanje informacija distributerima o tome kako prodavati hemikalije/proizvode bezbedne za upotrebu
- Promovisanje sprovođenja propisa koji su u skladu sa politikom EU, a koji imaju za cilj smanjenje rizika od hemikalija
- Podrška udruženjima za zaštitu potrošača i drugim organizacijama civilnog društva u cilju bezbednog upravljanja hemikalijama na tržištu
- Podrška potrošačima u njihovom svakodnevnom izboru hemikalija/proizvoda koje kupuju
- Provera sprovođenja propisa na tržištu i distribucija dobijenih rezultata

1. PROJEKTI U 2025. GODINI

1.1. PROJEKAT

“ZAJEDNO ZA AKTIVNO GRAĐANSKO DRUŠTVO – AKT”

U okviru Projekta Vlade Švajcarske za podršku organizacijama građanskog društva u Srbiji i konkretno AKT-2 programa podrške, ALHem je jedna od 30 partnerskih organizacija velike AKT slagalice, koja počev od septembra 2024. godine sprovodi projekat na osnovu potpisanog ugovora sa švajcarskom organizacijom HELVETAS SWISS INTERCOOPERATION, uz finansijsku podršku Vlade Švajcarske I u trajanju od 30 meseci.

Tokom 2025. godine ALHem je jačao svoje interne kapacitete u cilju uspešnijeg vođenja zagovaračkih procesa, razvijanja baze podrške, uspostavljanja tematskih mreža sa drugim organizacijama i izgradnje boljeg imidža u lokalnoj zajednici i šire.

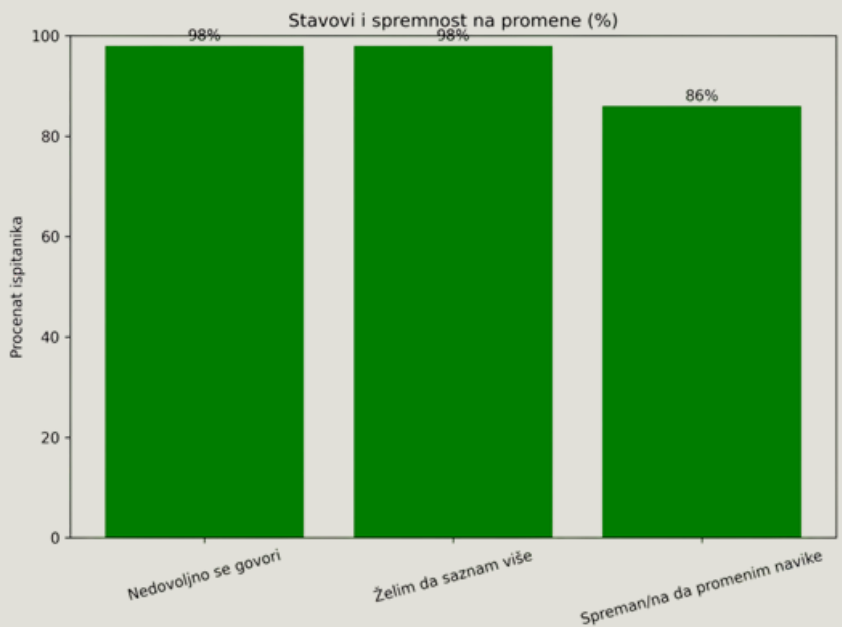
Kao prva aktivnost u cilju jačanja baze podrške, ALHem je već na početku 2025. godine potpisao Memorandum o saradnji sa udruženjem Šansa za roditeljstvo, sa ciljem uspostavljanja okvira za zajedničko delovanje koje će se ogledati u osmišljavanju i sprovođenju zajedničkih aktivnosti, informisanju i edukaciji građana/ki. Saradnja se temelji na temama i problemima kojima se bave naše organizacije, a koji se međusobno prožimaju i prepliću.

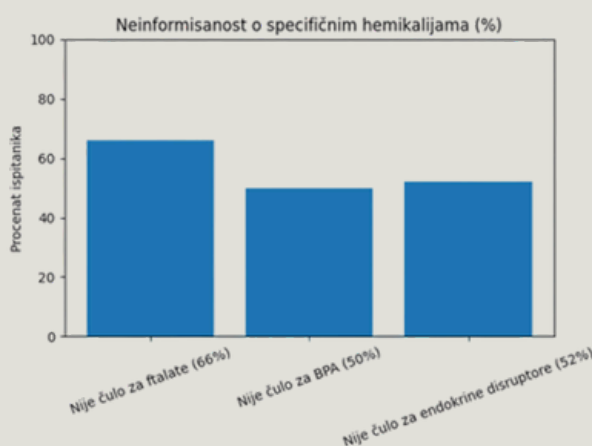
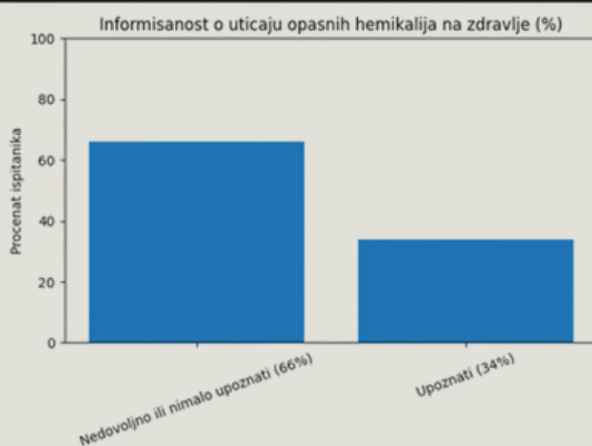
07/03/2025

ALHem i Šansa za roditeljstvo u zajedničkoj akciji

Kao prvu zajedničku aktivnost sproveli smo anketu kako bi se dobio uvid o informisanosti članova/ica Udruženja Šansa za roditeljstvo, odnosno parova suočenih sa problemom steriliteta o uticaju hemikalija na reproduktivno zdravlje. Anketa, u kojoj je učestvovalo 176 ispitanika, sprovedena je u februaru 2025. godine. Prema rezultatima ispitivanja, **98% ispitanika smatra da se nedovoljno govori o uticaju opasnih hemikalija na zdravlje.** Isti procenat ispitanika zainteresovan je da više sazna o prisustvu i efektima štetnih hemikalija po zdravlje, naročito reproduktivno i da prati preporuke stručnjaka za smanjenje izloženosti toksičnim hemikalijama i zaštitu reproduktivnog zdravlja. Istovremeno, **86% učesnika u anketi spremno je da promeni svoje navike, kako bi smanjili izloženost štetnim hemikalijama.**

Anketom smo dalje saznali da: **66%** ispitanika smatra da **nije uopšte ili nije dovoljno upoznato sa uticajem opasnih hemikalija na zdravlje, naročito reproduktivno**; 85% je upoznato da proizvodi u svakodnevnoj upotrebi (kao što su igračke, odeća, elektronski uređaji, nameštaj, kozmetički proizvodi i sl.) mogu da sadrže hemikalije opasne po zdravlje i životnu sredinu, zbog svojstava koji mogu izazvati hormonske poremećaje, rak, oštetiti gene ili imati štetne efekte po plod i/ili plodnost (tzv. supstance koje izazivaju zabrinutost); 52% ispitanika nije čulo za endokrine disruptore, supstance koje ometaju rad hormonskog sistema, dok **63% nije upoznato sa činjenicom da efekti endokrinih disruptora na funkciju endokrino sistema mogu biti posledica izlaganja organizma dok je još u stadijumu fetusa, u periodu pre rođenja**; 66% nije čulo za ftalate i njihov štetan uticaj na reproduktivno zdravlje (kvalitet jajnih ćelija, smanjenje broja i pokretljivosti spermatozoida).

Zabrinutost tokom lečenja neplodnosti i složene procedure u cilju ostvarenja trudnoće često umeju da skrenu pažnju sa važnih tema koje ukazuju na štetne posledice.

Prema rezultatima sprovedene ankete, malo je upućenih u to koliko hemikalija toksičnih po reprodukciju i onih koji remete rad hormonskog sistema ima u našem okruženju. ALHem će svojom ekspertizom u oblasti smanjenja rizika od hemikalija kroz saradnju sa udruženjem Šansa za roditeljstvo doprinosti informisanju i edukaciji članova/ica ovog udruženja i u narednom periodu.

Pored podržavanja proširenja baze podrške, AKT projekat je omogućio i podizanje internih kapaciteta ALHema, organizovanjem više interaktivnih radionica na temu fundraisinga tokom 2025. godine, moderiranim od strane iskusnih trenera.

Trening za prikupljanje sredstava od EU i drugih donatora

Projekat kao menadžerski alat i osnov prikupljanja sredstava

Predstavnice ALHema su ojačale svoje kapacitete učešćem na treningu za prikupljanje sredstava od EU i drugih donatora, vođenom od strane iskusnog trenera Miloša Antića (**24-26. februar 2025, hotel Moskva, Beograd**)

"Strateški pristup prikupljanju sredstava – finansijska

diversifikacija" bio je naziv radionice o fundraisingu koju je vodila trenerica Tanja Bjelanović, a kojoj su prisustvovala i aktivno učestvovala predstavnice ALHema.

U okviru **tradicionalnih AKT dana**, koji su se u 2025. godini održali u Pančevu (17-19 septembar) u hotelu Tamiš, predstavnice ALHema su imale priliku da dobiju nova, korisna znanja na polju fundraisinga.

Učestvovali smo na treningu **“Kako sarađivati sa velikim donatorima i izgraditi dugoročna partnerstva (5 koraka donatorskog ciklusa)”** koji je održala konsultantkinja Konstatina Papadimitiu, kao i na treningu **“Kako privatne fondacije podržavaju OGD”** koji je održala Dorotea Vavrinka.

Tokom ovog tradicionalnog okupljanja AKT zajednice, bilo je prilike i za razgovore, susrete i razmene ideja, a pored priča o neuspesima koji nas pokreću, čuli su se i primeri dobre prakse, koji će biti korisni i upotrebljivi za naš dalji rad.

Procenom da bi mogla postojati potreba za većim angažovanjem volontera tokom redovnih aktivnosti ALHema, učestvovali smo na **obuci o upravljanju volonterima** koja nam je omogućila da sagledamo širi aspekt kreiranja volonterske baze kao dela baze podrške naše organizacije

Na obuci smo “nacrtali i oblikovali” volontere u skladu sa našim potrebama, ali i razvili metodološki proces rada volontera kroz tzv. volontersku čeklistu.

U cilju daljeg jačanja kapaciteta na temu razvoja volonterizma, uzeli smo učešće i na treningu o upravljanju volonterima koji se održao 13. i 14. novembra 2025. god. u prostorijama Helvetasa. Obuku su održale predstavnice partnerske organizacije **CEPORA** koje imaju bogato višegodišnje iskustvo u radu sa volonterima i organizacijama civilnog društva.

Obuka je rezultirala dobijanjem znanja o pravnom okviru volontiranja i procesu upravljanja volonterima, pravima i obavezama organizatora volontiranja i volontera, načinu popunjavanja obrazaca koji se predaju nadležnom ministarstvu, kao i svim fazama upravljanja volonterima – od regrutacije do završetka volonterskog angažmana.

Usled društveno-političke situacije u zemlji, teškog i izazovnog perioda u kojem se nalazi civilni sektor, AKT projekat nam je omogućio i da čujemo iskustvo, savete i pravila **krizne komunikacije** odiskusne trenerice iz Ukrajine i način kako da se “nosimo” sa raznim izazovima sa kojima se svakodnevno suočavamo.

Na predlog organizacije civilnog društva **Gradjanske Inicijative** ALHem se odazvao pozivu da **neformalnoj grupi, mladim aktivistima** koji se bave temom bezbednosti namirnica u kontekstu ekološke poljoprivrede, pruži podršku i uzme učešće u događaju koji smo pod nazivom **„Hrana sa ukusom hemije“** održali 8. oktobra 2025, godine u Sremskim Karlovcima, u Eko centru Radulovački.

Događaj je bio namenjen mlađoj publici, a pored predavanja i interaktivne diskusije na temu nitrata i pesticida, učesnici su bili u prilici da čuju preporuke i savete kako da biraju hemijski bezbedne materijale i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom.

U okviru programa **Green Up Accelerator**, programa posvećenog razvoju inovacija u oblasti zelene hemije i održive potrošnje, ALHem je na poziv Tehnološko metalurškog fakulteta u Beogradu 17. oktobra 2025. godine održao **online radionicu na temu zelenih javnih nabavki**.

Ovom prilikom smo predstavnike deset izabranih startup-ova (startera i skejlera) učesnika GreenUp Accelerator programa biže upoznali sa konceptom i benefitima zelenih javnih nabavki.

ZELENE JAVNE NABAVKE

17.10.2025.
Jasminka Randelović i Lazarija Šojić

GreenUp Accelerator- program posvećen razvoju inovacija u oblasti zelene hemije i održive proizvodnje

Predavanjem smo, pored pregleda strateškog i zakonodavnog okvira, kriterijuma za zelene javne nabavke, troškova životnog ciklusa proizvoda kao i konkretnih primera iz prakse, pozvali učesnike da koriste ALHemovu **Virtuelnu bazu znanja**, dostupnu na našoj web strani, sa ciljem razumevanja mogućnosti za integrisanje ekoloških aspekata u postupke nabavki čime će, u još većoj meri, ostvarivati pozitivne uticaje na životnu sredinu.

1.2. Projekat: “Youth for healthy Serbia“ (Edukacija mladih za ekološki odgovornu Srbiju)

ALHem je u 2025. godini nastavio sa realizacijom Programa „**Mladi za netoksičnu životnu sredinu u Srbiji**“ koji je započet u 2024. godini sa ciljem aktivnijeg uključivanja mladih u edukaciju, zagovarački proces i komunikaciju ka zainteresovanim stranama i građanima u oblasti zaštite zdravlja i životne sredine, sa posebnim fokusom na bezbednost od toksičnih hemikalija i proizvoda koji mogu da ih sadrže.

Nastavak ovog Programa realizovan je u saradnji sa češkom organizacijom Arnika a u okviru Programa za promociju tranzicije Ministarstva spoljnih poslova Republike Češke.

Tokom 2025. godine oblast delovanja rada sa mladima bila je fokusirana na materijale i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom.

Posle poziva mladima za njihovo uključivanje u Program na koji se odazvalo oko 40 zainteresovanih, u maju 2025. godine održali smo prvi Koordinacioni sastanak namenjen prijavljenim učesnicima Programa (studenti, zaposleni, srednjoškolci, aktivisti, zainteresovani pojedinci). Sastanku je prisustvovalo oko 40 učesnika iz raznih mesta Srbije, kao i predstavnici/e dve partnerske organizacije Protecta iz Niša i BUM iz Bečeja, koje okupljaju i rade sa mladima.

Uključivanje mladih u zagovaračke procese i unapređenje dijaloga i saradnje sa donosiocima odluka i drugim zainteresovanim stranama doprinelo je povećanju učešća mladih u procesima donošenja odluka u oblasti bezbednosti materijala i predmeta u kontaktu sa hranom u cilju smanjenja rizika od toksičnih hemikalija u predmetima opšte upotrebe kako bi se

- 1) pokrenula inicijativa za punu harmonizaciju domaćih propisa sa EU propisima u oblasti materijala i predmeta u kontaktu sa hranom za materijale koji nisu usaglašeni
- 2) proverila primena odredbi pravilnika koji propisuje vrednosti migracije Pb i Cd u keramičkom posuđu i
- 3) podigla svest javnosti o značaju zabrane PFAS u potrošačkim i drugim proizvodima.

U toku sastanka predstavili smo rezultate upitnika koji je sproveden među prijavljenim učesnicima ovog Programa kako bi se bolje identifikovale potrebe mladih, njihovo razumevanje i interesovanje za ovu temu, i na osnovu toga prilagodile planirane obuke.

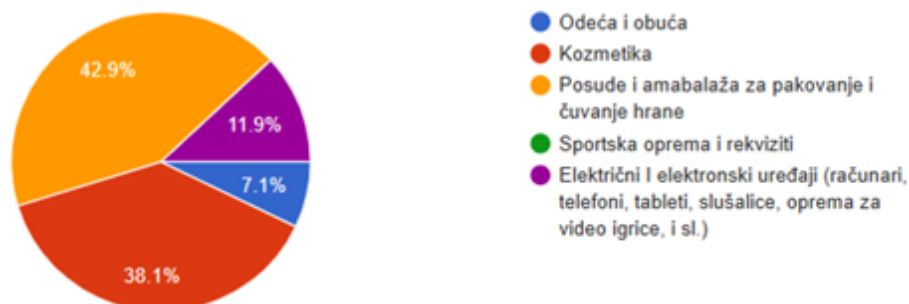
U nastavku dajemo prikaz nekih od rezultata upitnika:

Prema tvojoj ličnoj percepciji, koji od navedenih predmeta za svakodnevnu upotrebu ti izazivaju zabrinutost zbog mogućeg prisustva štetnih hemikalija (izaberi najviše tri):

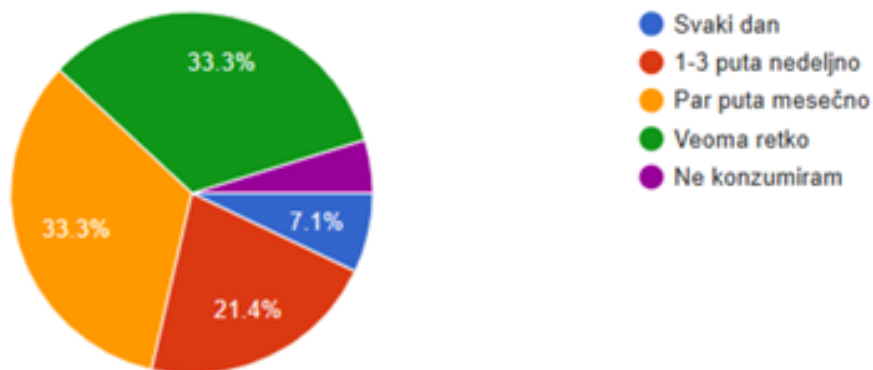
 Copy chart

42 responses

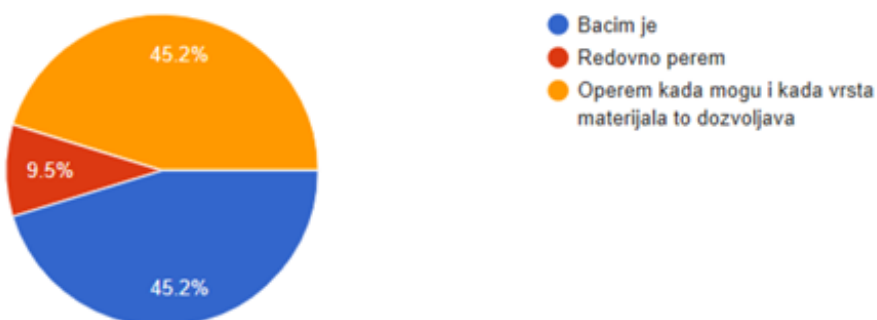
Koliko često konzumiraš hranu za poneti?

42 responses

Da li jednokratnu ambalažu za hranu za poneti bacaš, ili je opereš, pa je ponovo koristiš?

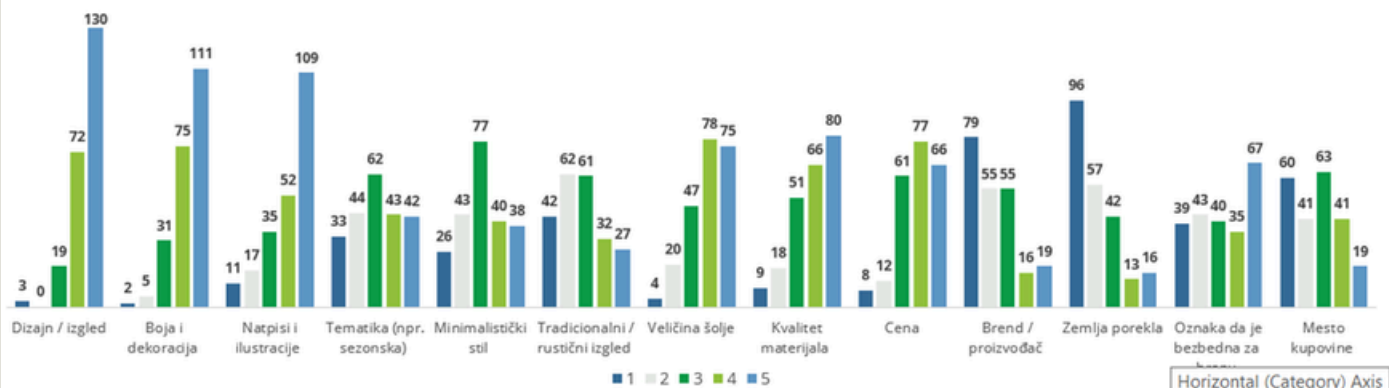
42 responses

Sa ciljem da sagledamo potrošačke navike i preferencije potrošača pri kupovini keramičkih šolja, ALHem je tokom maja 2025. godine sproveo online anketu (uzorak od 244 ispitanika) čiji su rezultati pokazali da više od 50% ispitanika pridaje značaj estetskim faktorima – dizajnu, boji i dekoraciji šolje, dok se funkcionalne osobine i cena percipiraju kao sekundarne.

Važnost faktora pri odabiru keramičke šolje

Koliko su Vam važni sledeći faktori prilikom izbora keramičke šolje? (1 - nije uopšte važno, 5 - veoma mi je važno)

Navike i učestalost korišćenja

Mesto i motivi kupovine

>50%
ispitanika su estetske karakteristike keramičkih šolja ključne

Trgovine mešovite robe
su najčešće mesto kupovine keramičkih šolja

I upravo ovaj nizak značaj koji ispitanici pridaju bezbednosti materijala I predmeta koji dolaze u kontakt sa hranom ukazao nam je na **potrebu za većom edukacijom u ovoj oblasti.**

Nakon sprovedene ankete, a u cilju bolje pripreme za kreiranje programa izgradnje kapaciteta i zagovaračkih aktivnosti, ALHem je u prostorijama **Kuće ljudskih prava** održao **radionicu na temu mapiranja i analize zainteresovanih strana**, koja je doprinela boljem razumevanju scene koja se kreira oko teme odgovornog korišćenja hemikalija (PFAS), kako bi se prepoznali akteri sa kojima se može graditi podrška u planiranim aktivnostima, odnosno oponenti i motivi koje treba imati na umu prilikom kreiranja strategija zagovaranja.

Cilj radionice bio je usmeren na mapiranje i analizu ključnih aktera važnih za temu/ciljne grupe kojoj se projekat obraća, kako bi se nalazi i zaključci iskoristili u procesu planiranja zagovaranja, pozicioniranju teme/ organizacije u javnosti kroz osmišljavanje efektnih kampanje podizanja svesti.

Radionici su, pored predstavnica i saradnice ALHema, ekspertkinje na temu odgovornog upravljanja hemikalijama, rada sa mladima i istraživačice koja sprovodi istraživanje usmereno na mapiranje aktera u biznis sektoru koji proizvode, distribuiraju ili prodaju keramičke šolje, prisustvovali i aktivno doprineli diskusiji i predstavnici partnerskih organizacija – iz Bečejskog udruženja mladih (BUM, Bečej) i Protecte iz Niša. Radionicu je vodila trenerica Tanja Azanjac.

Tokom juna meseca 2025. godine ALHem je organizovao **dve interaktivne radionice za mlade o materijalima i predmetima koji dolaze u kontakt sa hranom** u dva grada (Beograd i Niš) i okupio više od 30 mladih učesnika/ca spremnih da zakorače u svet hemijske bezbednosti!

Prenosimo deo atmosfere sa **radionice u Nišu**

a evo i kako je to izgledalo **na radionici u Beogradu**

Kroz praktične vežbe, rad na konkretnim primerima posuđa i ambalaže, kvizove i analizu simbola, učesnici su učili kako da prepoznaju i izbegnu štetne supstance u proizvodima koje svakodnevno koriste. Radionice su vodile ekspertkinje Gordana Vraštanović Pavićević i Jasminka Ranđelović, a poseban akcenat

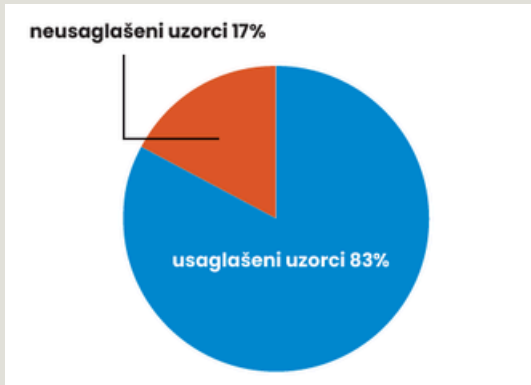
stavljen je na zakonodavni okvir i usaglašenost sa EU propisima, razumevanje značenja simbola na posuđu i ambalaži u kontaktu sa hranom, kao i na važnost pridržavanja preporuka koje proizvođači stavljaju na etikete svojih proizvoda.

Mesec jul 2025. godine bio je rezervisan za nabavku keramičkih šolja namenjenih laboratorijskom ispitivanju, u kojoj su učestvovali predstavnici partnerskih organizacija iz Bečeja i Niša, kao i mladi iz Beograda. Keramičke šolje su kupljene u prodavnicama širokog asortimana, specijalizovanim prodavnicama za opremanje domaćinstva, knjižarama, suvenirnicama, kineskim radnjama, zanatsko-umetničkoj radionici, ali i online sa popularnih platformi i putem Instagram naloga prodavca.

Laboratorijska ispitivanja obavio je Institut za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut” tokom avgusta i septembra 2025. godine, akreditovanom metodom. Nalazi do kojih se došlo izazivaju zabrinutost po bezbednost potrošača i naglašavaju potrebu za pojačanim inspekcijskim nadzorom i predstavljeni su u Izveštaju **“Gutljaj koji teže pada” – Izveštaj o migraciji Pb i Cd iz keramičkih šolja sa tržišta Srbije.**

Naime, rezultati su pokazali da od ukupno 30 ispitanih uzoraka njih 5 (17%) nije ispunilo zahteve važećeg Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti predmeta opšte upotrebe koji se mogu stavljati u promet. Od 5 uzoraka koje nije ispunilo zahteve, jedan uzorak je kupljen u maloprodaji, u prodavnici suvenira, a 4 ispitana uzoraka su iz seta (kompleta) šolja kupljenog preko Instagram naloga prodavca. U nekoliko slučajeva, vrednosti migracije olova bile su desetine puta veće od maksimalno dozvoljenih

Detaljan izveštaj se može naći na sledećem linku

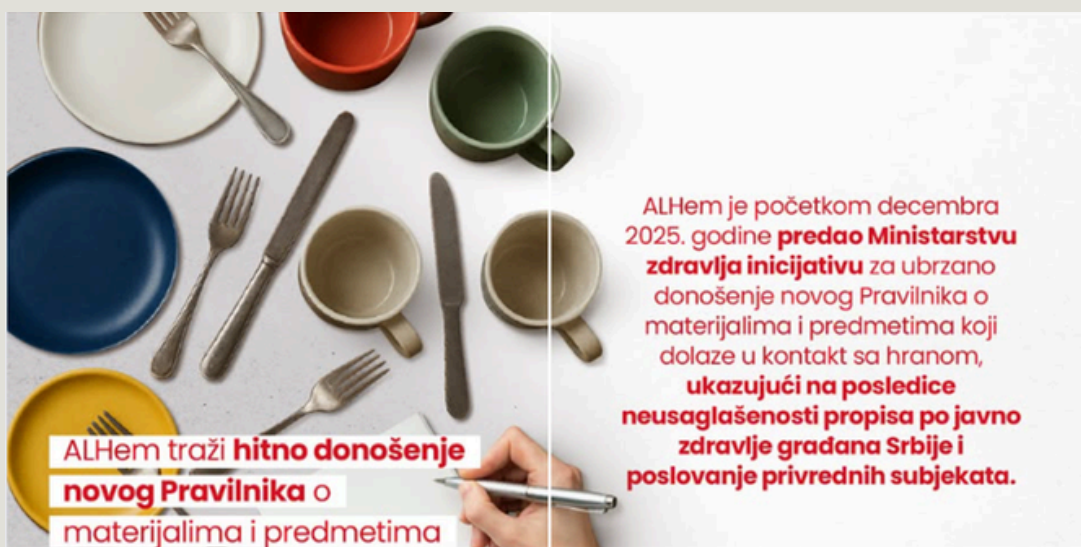
https://alhem.rs/wp-content/uploads/2025/12/Izvestaj_Gutljaj-koji-teze-pada_for-web.pdf

I dok je letnji period bio namenjen nabavci proizvoda i njihovom laboratorijskom testiranju, jesen 2025 je ALHemu donela nove zadatke:

Da li nas I koliko propisi štite od opasnih hemikalija u proizvodima i šta tačno želimo da postignemo zagovaračkom inicijativom o materijalima i predmetima u kontaktu sa hranom, mladim učesnicima projekta smo predstavili na **Drugom koordinacionom sastanku** održanom 30.oktobra.

Smatrajući da nalazi do kojih se došlo zahtevaju brzu reakciju institucija, **ALHem je, uz podršku 12 organizacija civilnog društva, podneo inicijativu nadležnoj sanitarnoj inspekciji Ministarstva zdravlja** u cilju povlačenja nebezbednih šolja za koje su dostavljeni rezultati laboratorijskih ispitivanja, opoziva od potrošača i unošenja informacija o povučenim proizvodima u NEPRO sistem brzog obaveštavanja, kako bi informacije bile javno dostupne građanima Srbije.

Preporuka građanima jeste da izbegavaju keramičke šolje koje su dekorisane naročito jakim bojama na unutrašnjoj površini i na spoljašnjoj površini do samog ruba i da ne koriste oštećene šolje, niti one koje su promenile boju posle nekoliko pranja.

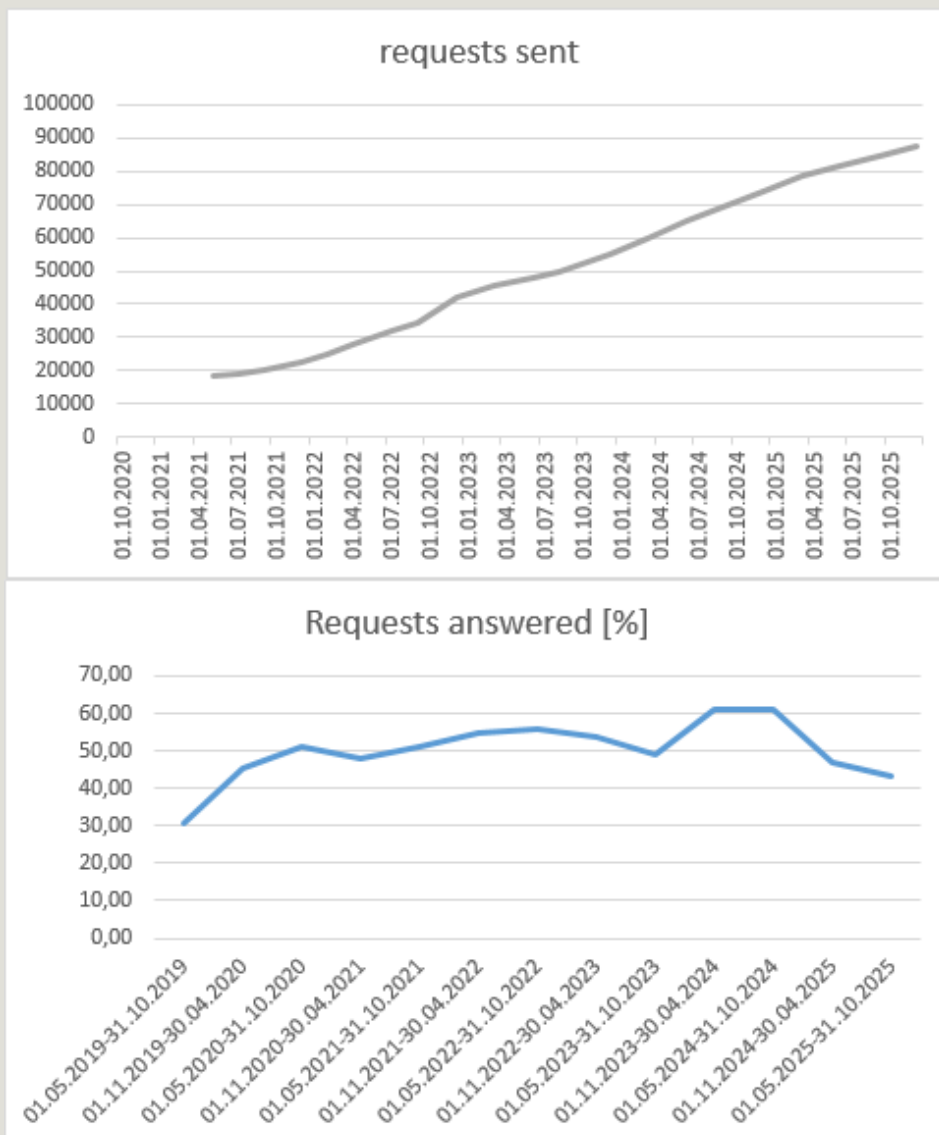
1.3. Projekat "Omogućavanje prava potrošača na informaciju o prisustvu opasnih hemikalija u Srbiji i zemljama Zapadnog Balkana"

Na osnovu postprojektnog ugovora sa nemačkom Agencijom za životnu sredinu (UBA) "Collaboration Agreement with Regard to the IT Tools developed in the LIFE AskREACH Project" koji se primenjuje od 1.1.2022, ALHem je nastavio da promoviše Scan4Chem aplikaciju i u 2024.godini u okviru svojih redovnih aktivnosti i nastavio da ispunjava obaveze regionalnog administratora za Srbiju, Crnu Goru i BiH.

I dok se broj preuzimanja Scan4Chem app i broj poslatih zahteva od strane potrošača povećavao u 2024. godini, u 2025. godini zabeležen je blagi pad broja preuzimanja aplikacije. Ipak, broj zahteva i dalje raste u istoj meri kao i tokom kampanje, što je svojevrsni pokazatelj uspešnosti projekta i održivosti projektnih rezultata

Agregirani statistički podaci na nivou konzorcijuma pokazuju sledeće parametre:

- registrovani dobavljači: 422
- Broj artikala u bazi podataka: 63.287

2. Zagovaračke aktivnosti

ALHem je, uz podršku 12 organizacija civilnog društva, podneo inicijativu nadležnoj sanitarnoj inspekciji Ministarstva zdravlja u cilju povlačenja nebezbednih šolja za koje su dostavljeni rezultati laboratorijskih ispitivanja, opoziva od potrošača i unošenja informacija o povučenim proizvodima u NEPRO sistem brzog obaveštavanja, kako bi informacije bile javno dostupne građanima Srbije.

Konkretno, podnete su dve inicijative i to:

1. Inicijativa za ubrzano donošenje Pravilnika o materijalima i predmetima za kontakt sa hranom koji je usaglašen sa regulativom EU, upućena Ministarstvu zdravlja Republike Srbije i

2. Inicijativa za vanredni inspeksijski nadzor keramičkih šolja na migraciju olova i kadmijuma u skladu sa Zakonom o predmetima opšte upotrebe i Pravilnika o uslovima u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opšte upotrebe, upućena Odeljenju sanitarne inspekcije Ministarstva zdravlja Republike Srbije

ALHem je podržao saopštenje pripremljeno od strane dve naše partnerske organizacije: Mladi istraživači Srbije (MIS) i BOŠ povodom ozbiljnih nedoslednosti u primeni propisanih kriterijuma za izbor članova radne grupe MZŽS za izradu novog Zakona o zaštiti prirode. Veliki broj OCD sa dokazanim iskustvom u oblastima životne sredine, zaštite prirode i biodiverziteta, uključujući i članice Koalicije 27, nisu konkurisale za članstvo u Radnoj grupi smatrajući da trenutne društveno-političke okolnosti ne omogućavaju transparentan, inkluzivan i pravedan proces izrade Zakona.

ALHem je podržao inicijativu civilnog sektora u EU koja je upućena predsednici Evropske Komisije, sa ciljem da se poveća transparentnost informacija o prisustvu opasnih hemikalija u lancima snabdevanja, što je od vitalnog značaja za održivost proizvoda, cirkularnu ekonomiju i konkurentnu sposobnost EU. Pored ove inicijative, ALHem je podržao i međunarodnu inicijativu za transparentnost i sledljivost hemikalija u svim lancima vrednosti proizvedenih materijala i proizvoda, kako bi ove informacije bile dostupne svim zainteresovanim stranama. Ove inicijative doprinose implementaciji ciljeva Globalnog okvira za hemikalije (The Global Framework on Chemicals) i Međunarodnom sporazumu o plastici (The Global Plastics Treaty).

3. Komunikacija i vidljivost ALHem-a

ALHem redovno ažurira svoju internet stranicu, kao i kanale svojih društvenih mreža

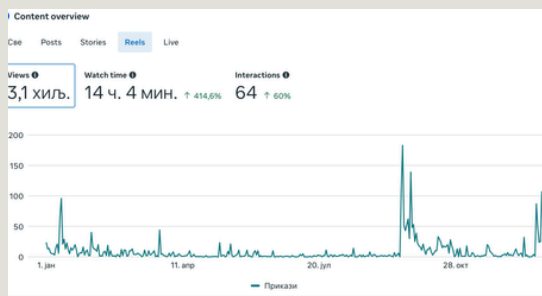
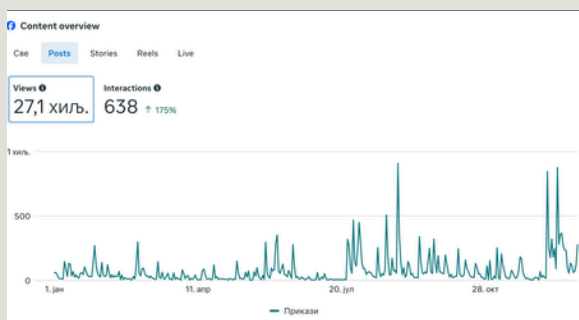
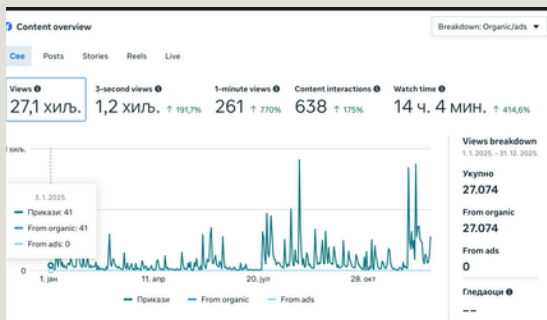
www.alhem.rs

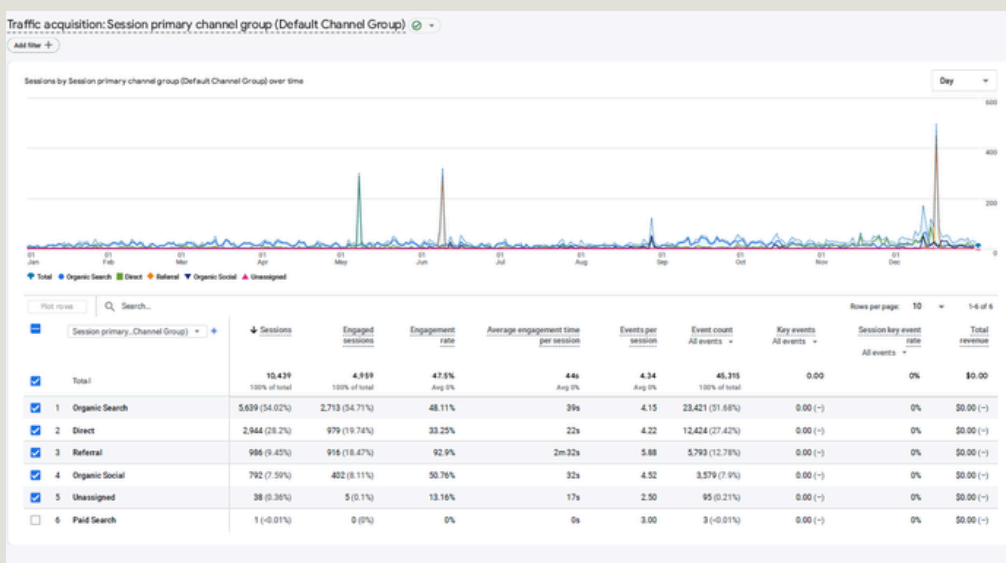
www.facebook/ALHem

www.instagram.com/alhem.rs.

Na web stranici je do decembra 2025. godine bilo 10439 aktivnih korisnika

Video sadžaje većeg formata postavljamo na ALHemov youtube kanal

<https://www.youtube.com/@alternativazabezbednijehem7772>

4. Članstvo ALHema

ALHem je član sledećih mreža:

- **HEAL-a** (Health and Environment Alliance), najveće evropske organizacije civilnog društva koja se bavi pitanjima zaštite zdravlja ljudi i očuvanja životne sredine. Aktivno podržavamo i dajemo doprinos svim HEAL kampanjama, a kao punopravni član, prisustvujemo godišnjim konferencijama HEAL
- **IPEN** (International Pollutants Elimination Network), međunarodne mreže za eliminaciju dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci (POPs), koja deluje u cilju ostvarivanja “budućnosti bez toksičnih hemikalija”
- Evropskog biroa za životnu sredinu (**EEB**), najveće evropske asocijacije nevladinih organizacije iz oblasti zaštite životne sredine, a istovremeno i član radne grupe u okviru EEB za hemikalije. U trogodišnjem mandatu (2017-2020) ALHem je bio i član Borda EEB, dok će u periodu 2025-2027 predstavnica ALHema obavljati funkciju člana Saveta EEB. EEB u 2025. godini okuplja 190 članica iz 41 zemlje, čime predstavlja najveću evropsku mrežu organizacija koje deluju u oblasti zaštite životne sredine.
- Od 2015. godine, članovi smo i **EDC Free Europe**, koalicije koja okuplja preko 70 organizacija širom Evrope koje se bave očuvanjem zdravlja ljudi i životne sredine i zaštitom potrošača i dele zabrinutost zbog uticaja koji endokrini disruptori (EDC) imaju po zdravlje ljudi i životnu sredinu
- Od 2021. ALHem je punopravna članica **SEENET** mreže (South East Europe Network on Natural Resources, Energy and Transport (SEENET) koja okuplja neprofitne organizacije koje rade na polju energije, transporta i prirodnih resursa iz ugla zaštite životne sredine i održivosti. Mreža ima za cilj da pruži platformu za saradnju civilnog sektora iz oblasti zaštite životne sredine na regionalnom nivou i time doprinese životnoj sredini i održivom razvoju u region.

ALHem kao članica K27

Koalicija 27 je neformalna mreža organizacija civilnog društva čiji je cilj da prate i doprinose procesu usklađivanja i primene politika i propisa Republike Srbije sa pravnim tekovinama Evropske Unije u oblasti životne sredine i klimatskih promena (Poglavlje 27 u pregovorima o pristupanju EU).

Koalicija 27 zagovara i podstiče učešće javnosti u procesu pristupnih pregovora Republike Srbije sa Evropskom Unijom i predlaže rešenja koja će doprineti zaštiti i unapređenju životne sredine i kvalitetu života građana.

ALHem je članica Koalicije 27 koja se bavi upravljanjem hemikalijama i prati usklađivanje nacionalnih propisa tokom procesa pridruživanja Republike Srbije EU.

Dvanaesti po redu Izveštaj iz senke Koalicije 27, koji je ovoga puta poneo naziv **„Sistemska greška“** predstavljen je u **Prostoru Miljenko Dereta 20. novembra 2025. godine**. Događaj je okupio predstavnike civilnog sektora, EU delegacije, stručnu javnost i medije, a nalazi izveštaja su pokazali da Srbija i dalje nema efikasan sistem zaštite životne sredine. Događaj su otvorili predstavnici Koalicije 27, Adreja Vidal- programska menadžerka za zaštitu životne sredine i klimatske promene Delegacije EU u Republici Srbiji i Pol Kolins- prvi sekretar i rukovodilac Nacionalnog programa za zaštitu životne sredine i podršku reformama o klimi u Ambasadi Švedske u Beogradu.

Kao i svake godine, ALHem je dao svoj doprinos pripremom poglavlja posvećenog upravljanju hemikalijama, veoma važne oblasti za unapređenje zaštite životne sredine u Srbiji i zaštitu zdravlja građana Srbije.

ALHema je na događaju, između ostalog, ukazao na postojanje ozbiljnog problema u nadležnosti inspeksijskog nadzora kada su u pitanju proizvodi namenjeni širokoj upotrebi

Na kraju poglavlja o upravljanju hemikalijama, ALHem je dao preporuke za unapređenje stanja u ovoj oblasti.

Celokupan Izveštaj iz senke pod nazivom **“Sistemska greška”** nalazi se na sledećem linku

<https://alhem.rs/.../upl.../2013/12/K27-izvestaj-2025-SR.pdf>

5. Nastavak saradnje na međunarodnom nivou i podizanje kapaciteta ALHem-a

U Briselu se u periodu 20-21. maj 2025. godine održala Godišnja Skupština EEB (European Environmental Bureau – EEB), koja danas broji preko 185 organizacija članica iz 41 zemlje uključujući i sve veći broj regionalnih mreža. Deleći osnovne principe, misiju i viziju ove jedinstvene evropske krovne mreže, ALHem je postao njen punopravni član još 2015. godine, sa aktivnim učešćem u radnoj grupi za hemikalije (Chemical Working Group)

Za ALHem je ovogodišnja generalna Skupština bila od izuzetnog značaja, obzirom da je jednoglasnom odlukom Skupštine usvojena nominacija predstavnice ALHema Lazarije Šojić za člana Saveta EEB ispred Srbije (pored našeg udruženja, još tri OCD iz Srbije su punopravne članice EEB) sa mandatom od dve godine (2025-2027).

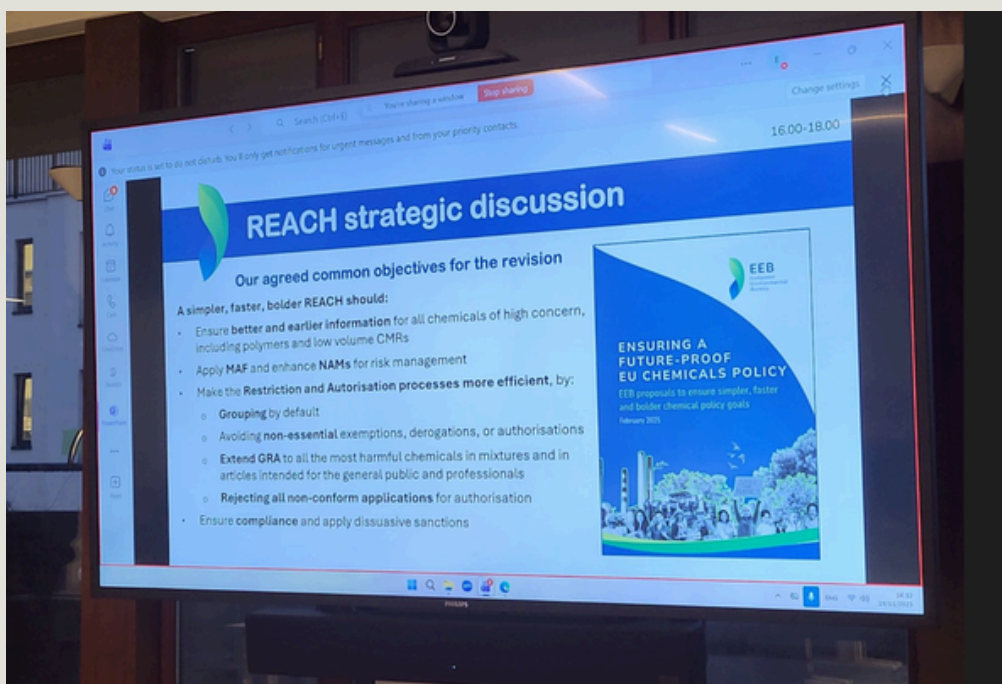
Savet EEB je inače sastavljen od predstavnika nacionalnih članova, evropskih mreža i pojedinaca.

Više detalja o članstvu ALHema u EEB i značaju ove najveće mreže evropskih nevladinih organizacija koje se bave pitanjima životne sredine i održivog razvoja možete pronaći na sledećem linku:

<https://alhem.rs/clanstvo-alhema-u-eeb/>

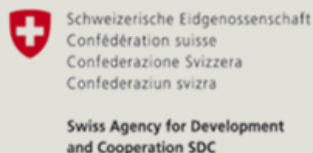

Od 2015. godine, kada je ALHem postao punopravni član mreže međunarodne mreže EEB, udruženje aktivno učestvuje u radnoj grupi za hemikalije (Chemical Working Group).

Ove godine, sastanak je održan u novembru, u Briselu. Sastanku je prisustvovala predstavnica ALHema Jasminka Randelović i dala svoj aktivni doprinos.

6. Donatori u 2025. godini

Ovom prilikom se zahvaljujemo donatorima na ukazanom poverenju i poverenoj finansijskoj podršci tokom 2025. godine

ALHem TIM

Predsednica udruženja: *Vesna Popović*

Programska koordinatorica: *Jasminka Randelović*

Finansijska administratorica: *Lazarija Šojić*

Konsultantkinja za hemikalije i komunikacije: *Jelena Milić*

